

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/18941,Prezentacja-wystawy-Za-Marksem-bez-Boga-Laicyzacja-zycia-spoleczno-politycznego-.html>
26.04.2024, 17:28

Prezentacja wystawy „Za Marksem bez Boga. Laicyzacja życia społeczno-politycznego w Polsce Ludowej w latach 1945-1989” - Gliwice, 5 lutego - 31 marca 2014

Od 5 lutego do 31 marca 2014 r. w Radiostacji Gliwice, przy ul. Tarnogórskiej 129, jest prezentowana wystawa „Za Marksem bez Boga. Laicyzacja życia społeczno-politycznego w Polsce Ludowej w latach 1945–1989”.

Scenariusz wystawy opracowały pracownice pionu edukacyjno-naukowego katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej: dr Łucja Marek oraz Monika Bortlik-Dźwierzynska. Projekt graficzny wykonał Bogusław Nikonowicz. Na wystawie zaprezentowano materiały (fotografie, plakaty, druki ulotne, dokumenty, fragmenty kronik szkolnych, materiały prasowe) ze zbiorów osób prywatnych i instytucji, m.in. archiwów Centrali i oddziałów IPN, Archiwum Państwowego w Katowicach, Biblioteki Śląskiej w Katowicach, urzędów stanu cywilnego, kilkunastu placówek muzealnych oraz placówek kulturalnych z terenu województwa katowickiego.

Laicyzacja to szeroko rozumiany proces zeświecczania różnych dziedzin życia, powodujący zmiany w sferze publicznej, świadomości społecznej, w systemie wartości, tak zbiorowym, jak i jednostkowym. W społeczeństwach kapitalistycznych laicyzacja dokonywała się niejako samoistnie, na skutek zaniku głębszych zainteresowań światopoglądowych. W państwach „demokracji ludowej” była ona sterowana przez partie utożsamiające się ze światopoglądem materialistycznym, które zmierzały do usunięcia z socjalistycznego państwa religii („opium ludu”) oraz do konsolidacji społeczeństwa wokół idei marksistowsko-leninowskich. Laicyzacja, która dokonywała się w PRL, miała zatem charakter laicyzacji socjalistycznej, dotyczyła sekularyzacji przestrzeni publicznej, a także prywatnej sfery życia obywatela. Szeroko rozbudowane świeckie święta, obrzędy i obyczaje służyły afirmacji nowego ustroju, były niejako liturgią religiopodobnej ideologii, dlatego zamiennie nazywano je laickimi bądź socjalistycznymi.

Na wystawę składa się 35 dwustronnych paneli, podzielonych na tematyczno-chronologiczne moduły. Kolejne bloki panelowe ukazują tło polityczne i etapy laicyzacji (sekularyzację przestrzeni publicznej, życia społecznego, prywatnej sfery życia obywatela, obrzędowość socjalistyczną oraz nowe święta i obyczaje).

Godziny zwiedzania ekspozycji: od wtorku do soboty 9.00-16.00.